Wychodzi raz w tygodniu. *Porto opłacone ryczałtem.*

ROK XVI. **Kraków, dnia 28 września 1933** **Nr. 33.**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 zł
„ półroczny	8 zł
„ roczny	16 zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Redakcja i administr. **Kraków, Grodzka 43.** Telefon Nr. 132-67

Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce	40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki	60 groszy
Wiersz milim. 1 szp w tekście	60 groszy

Cała strona okładki **Zł 200** Pół strony okładki **Zł 100**
Ćwierć strony **Zł 50** Ósma strony **Zł 25**

Cała strona w tekście **Zł 450,** Pół strony **Zł 23**
Ćwierć strony **Zł 120** Jedna ósma strony **Zł 60**

Ani grosza na towar niemiecki

Komitet Żyd. Organizacyj Gospodarczych w Krakowie.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XVI. Kraków, dnia 28 września 1933 Nr. 33.

Treść numeru :

Pożyczka Narodowa
jako objekt lokacyjny

Od dwóch tygodni wydają związki przemysłowców, kupców, organizacje wolnych zawodów, pracowników państwowych, samorządowych i prywatnych, odezwy, nawołujące do podpisywania Pożyczki Narodowej. W odezwach tych pojawia się stale jeden refren: podpisanie Pożyczki jest obowiązkiem obywatelskim. Jest tak niewątpliwie. Pamiętać jednak należy, że żądanie spełnienia obowiązku, choćby najbardziej szczytnego, wywołuje u spełniającego, mimowoli zresztą, pewien niemiły refleks. Bądźcobądź pachnie to trochę przymusem, oczywiście psychicznym. Pocóż tedy odwoływać się aż do tak głębokich rezerw psychicznych, kiedy daleko łatwiej osiągnąć zamierzony cel środkiem, przemawiającym napewno niemniej silnie do serc i umysłów, a nie wywołującym takich duchowych komplikacyj. Zwłaszcza pisma fachowe przeznaczone dla sfer kupieckich i przemysłowych, a więc ludzi, operujących w codziennem życiu raczej cyframi i faktami, niż najpiękniejszemi choćby hasłami, winny, mojem zdaniem, uderzać z innej strony, która jest bodźcem i sprężyną życia tych ludzi, a mianowicie interesu, jakim jest niezawodne nabycie obligacyj Pożyczki Narodowej.

Poniżej wytłumaczymy wszystkim bez trudności, że robią doskonały interes, nabywając Pożyczkę.

Pomijając już okoliczność, że Państwo starać się będzie niewątpliwie wszelkiemi siłami o utrzymanie kursu Pożyczki na poziomie jej wartości nominalnej, ponieważ z oświadczeń miarodajnych czynników wynika niezbicie, iż Rząd uważa ją niejako za prestiżową, podkreślić należy, iż wyposażono obligacje Pożyczki w jeden ważny przywilej, który powinien zapewnić utrzymanie się kursu al pari. **Obligacje Pożyczki będą mianowicie przyjmowane według ich wartości imiennej przez wszystkie kasy**

urzędów skarbowych na spłatę należności z tytułu podatków od spadków i darowizn. Ponieważ płatności z tego tytułu są stosunkowo znaczne, przeto zawsze liczyć należy na silny popyt na obligacje, który będzie utrzymywał kurs ich na wysokim poziomie.

Państwo zaciąga Pożyczkę celem utrzymania równowagi budżetu, która jest najpewniejszym środkiem, zapewniającym utrzymanie stałości waluty. Ale nawet w razie jej spadku, nabywca nie poniesie straty, ponieważ wypłata kapitału pożyczkowego oraz odsetek nastąpi w **złotych według równowartości złotego w złocie**, t. j. według równowartości ceny 900/5332 grama czystego złota za jednego złotego w złocie.

Nominalne oprocentowanie Pożyczki wynosi 6% w stosunku rocznym. Oprocentowanie faktyczne jest jednak wyższe, a wynika ono z różnicy między ceną emisyjną obligacyj, a ich wartością imienną. Nabywca płaci za obligację nominalnej wartości zł. 100 kwotę zł. 96, otrzymuje jednak odsetki od kwoty zł. 100, czyli zł. 6 od zł. 96, co czyni 6.25% p. a. Na tem jednak nie koniec. Nabywca płaci 96 za 100, ale otrzyma po upływie lat 10, bo taki jest maksymalny czasokres wykupu Pożyczki zł. 100, czyli więcej o zł. 4 za lat 10, czyli mniejwięcej zł. 0.40 rocznie, co w stosunku do zł. 96 czyni około 0.41% p. a., a więc łącznie z poprzednio wyliczonemi 6.25% wynosi to **6.66% p. a.** Oprocentowanie bardzo wysokie, jeśli zważymy, że banki akcyjne płacą od wkładów złotowych za 3-miesięcznem wypowiedzeniem 6% p. a., a od złotych w złocie przy tym samym czasokresie wypowiedzenia tylko 5% p. a. Jeśliby zaś Minister Skarbu zrobił użytek z przyznanego mu prawa przedterminowego wykupu Pożyczki już po latach np. pięciu (może to uczynić już po 3 latach), w takim razie faktyczne oprocentowanie wzrosłoby do około **7.07% p. a.**

Możność upłynnienia w razie potrzeby kapitału zaangażowanego w zakupno obligacyj przedstawia się również korzystnie. Przedewszystkiem obligacje będą oczywiście dopuszczone do notowania na wszystkich krajowych giełdach pieniężnych (Warszawa, Łódź, Wilno, Poznań, Katowice, Lwów i Kraków), co uskutecznia się na skutek pisemnego polecenia Ministerstwa Skarbu skierowanego do Rady Giełdy, pozatem zarówno Bank Polski, jak i P. K. O. będą je lombardować do 75% ich wartości kursowej. Stopa lombardowa Banku Polskiego wynosi obecnie 7% p. a., a więc nie o wiele więcej, niż oprocentowanie Pożyczki. Zapewne także i banki prywatne, nie mające zbyt wielkiej możności umieszczenia swoich środków obrotowych, udzielać będą chętnie krótkoterminowych kredytów pod zastaw obligacyj Pożyczki Narodowej.

Pozostaje jeszcze do omówienia sprawa pewnych przywilejów, przyznanych obligacjom Pożyczki. Są one dość rozliczne i bardzo ważne:

Już powyżej wymieniono jeden przywilej, to jest możność spłacania obligacjami według wartości imiennej podatku spadkowego i od darowizn. Ale także i same obligacje oraz przychody z tych obligacyj zwolnione są od wszelkich podatków i danin państwowych oraz samorządowych. Oznacza to następujące zwolnienia:

A) Dochody z Pożyczki, osiągane czy to przez inkasowanie kuponów, czy to w instytucjach, trudniących się tem zarobkowo, a więc w bankach, także przez sprzedaż po kursie wyższym od ceny nabycia, nie podlegają podatkowi dochodowemu, powinny więc być wyłączone z zysku bilansowego, stanowiącego zasadniczo (z uwzględnieniem doliczeń i odliczeń, wynikających z ustawy o podatku dochodowym)) podstawę wymiaru podatku dochodowego.

B) Obrót obligacjami jest wolny od podatku przemysłowego od obrotu.

C) Obligacje są również wolne od opłat stemplowych, a w szczególności od:

a) opłaty z art. 66 p. 1 u. o. s. odnośnie do przelewu (cesji) wierzytelności (stawka 1%). Obligacje są imienne i przeniesienia ich na inną osobę następuje drogą cesji, która jest wolna od opłaty stemplowej;

b) opłaty od obrotu papierów wartościowych z art. 75 — 80 u. o. s. (t. zw. w praktyce niewłaściwie podatku giełdowego). Coprawda zwolnienie to przysługuje nietylko obligacjom Pożyczki Narodowej, lecz już z mocy samej ustawy (art. 77 u. o. s.) wszystkim obligom Państwa Polskiego, mimo to uważałem za stosowne o niem wspomnieć (stawka od 1/10 do 1/2 promille);

c) od opłaty od rachunków wymienionej w art. 90 u. o. s., t. j. od zaliczonej w rachunku kupna czy sprzedaży prowizji (2 promille);

d) od opłaty depozytowej z art. 95 u. o. s. (stawka 2/10 promille od imiennej wartości papierów wartościowych);

e) od opłaty pokwitowań z odbioru papieru wartościowych wartości ponad zł. 50 z art. 136 u. o s. (stawka gr. 25).

D) Obligacje są również wolne od podatku od rent i kapitałów (10% od przychodów), którego pobór zresztą od lat trzech zawieszono. — Ustawa jednak nadal zasadniczo obowiązuje.

E) Obligacje i kupony pożyczki nie podlegają żadnemu zajęciu tak z tytułu należności prywatnych, jak i publiczno-prawnych.

F) Obligacje Pożyczki mają wszelkie prawa papierów pupilarnych, mogą więc być składane na

wadja i kaucje, co zaoszczędza konieczności składana w tym celu gotówki względnie ubiegania się o stosunkowo kosztowne gwarancje bankowe.

Zaznaczyć jeszcze wypada, że czasokres przedawnienia obligacyj jest bardzo długi, bo 30 lat od dnia płatności, biegnie zatem do dnia 2 styczna 1974 r.

Życzyćby sobie jeszcze należało dla potanienia obrotu obligacjami Pożyczki, aby Rady Giełd Pieniężnych obniżyły stawki kurtażu specjalnie od tego obrotu, banki zaś prywatne uczyniły to samo w odniesieniu do prowizji przy zakupnie i sprzedaży Pożyczki.

Sądzę, że przedstawienie wielorakich korzyści, jakie daje posiadanie obligacji niezależnie od wysokiego oprocentowania i zapewnionej wedle wszelkiego prawdopodobieństwa stałości kursu, zachęci przedewszystkiem sfery przemysłowe i handlowe, do nabywania Pożyczki Narodowej w miarę ich sił i możności.

Stanisław Mandelbaum
Prof. Żyd. Średniej Szkoły Handlowej.

Na froncie Pożyczki Narodowej

Zjazd Prezesów i Kierowników Oddziałów Prowincjonalnych i Związków Korespondentów Centrali Związku Kupców, zwołany w dniu 17/9 1933 r. do Warszawy przez Centralę powziął następujące uchwały:

1) Zjechaliśmy do Stolicy, aby zamanifestować niezłomną jednomyślność całego kupiectwa żydowskieog przyjęcia jak najwydatniejszego udziału w subskrypcji Pożyczki Narodowej.

2). Rozpisana przez Rząd Pożyczka Narodowa jest logiczną konsekwencją dotychczasowej polityki gospodarczo-finansowej Państwa, zmierzającej do opanowania kryzysu o własnych siłach.

3). Gospodarczo uzasadnione cele Pożyczki zostały zrzumiane i z uznaniem zaakceptowane przez całe społeczeństwo.

4). Reprezentanci Centrali Związku Kupców z 52 największych ośrodków handlu w Polsce — uchwalają rozwinąć w terenie energiczną akcję propagandową na rzecz Pożyczki Narodowej i wyrażają niezłomne przekonanie, iż żydowski stan kupiecki w odczuciu powagi chwili i zadań — spełni swój obowiązek wobec kraju w pełnej mierze, nietylko według ustalonych przez organizacje gospodarcze norm, lecz w miarę możności i ponad normy.

PRZEDSTAWICIELE HANDLOWI W SPRAWIE POŻYCZKI NARODOWEJ..

Na zebraniu sfer gospodarczych, jakie odbyło się w dniu 12 bm. pod przewodnictwem p. Ministra Przemysłu i Handlu, dra Zarzyckiego, w imieniu Federacji Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych Rz. P., prezes tejże Maksymiljan Friede, złożył poniższą deklarację:

„Walka z kryzysem gospodarczym i podtrzymanie równowagi budżetu państwowego jest obowiązkiem każdego obywatela oraz leży w jego własnym bezpośrednim dobrze zrozumianym interesie.

Z tych względów apel Rządu w sprawie przyjścia mu z pomocą w jego poczynaniach przez rozpisanie Pożyczki Narodowej obudził najżyczliwsze echo w całem społeczeństwie.

Zarząd Federacji Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej, jako naczelna reprezentacja handlu agenturowo-komisowego w Polsce w zrozumieniu powagi chwili i konieczności przyjścia Rządowi z pomocą z jak najdalej idącem poparciem w jego wysiłkach, zgłasza niniejszym swój jak najbardziej żywy i wydatny współudział, w dziele subskrybowania Pożyczki.

Członkowie zawodu agenturowo-komisowego, mający rozgałęzione stosunki w szerokich sferach gospodarczych w kraju i zagranicą, w szczególności zaś z temi firmami zagranicą, które utrzymując w Polsce swe składy komisowe, — mają wskutek tego w Polsce swe źródła przychodów, dołożą najintensywniejszych starań, aby zachęcić do subskrybowania Pożyczki zarówno swych odbiorców, jak i dostawców, a sami przyczynią się do jej powodzenia swym osobistym udziałem w zakresie swej największej możności.

Federacja Zrzeszeń Przedstawicieli Handlowych Rzeczypospolitej Polskiej, mająca sposobność stykania się z szeroką opinją publiczną, może stwierdzić, że Pożyczka Narodowa uznana jest powszechnie, jako celowa i niezbędna konieczność, wobec czego pełne powodzenie Pożyczki jest zapewnione, a zawód przedstawicieli handlowych do tego dzieła przyczyniać się będzie ze wszystkich swoich sił."

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"

Do ogółu kupiectwa żydowskiego!

KRAKOWSKIE STOWARZYSZENIE KUPCÓW W SPRAWIE POŻYCZKI NARODOWEJ.

OBYWATELE ŻYDOWSCY!

Rząd wezwał do czynu całe społeczeństwo.

Równowaga budżetu i stałość waluty naszej nie mogą doznać uszczerbku.

Od początku kryzysu światowego troską i wytyczną polityki gospodarczej i finansowej Rządu była stałość warunków pracy gospodarczej, opartej o zrównoważony budżet i zdrowy pieniądz.

Ta właśnie troska skłania Rząd Rzeczypospolitej do rozpisania pożyczki wewnętrznej na sumę 120 milj. złotych.

Aczkolwiek uginamy się pod ciężarami długotrwałego kryzysu, to jednak jako wierni obywatele Państwa, dbali o jego losy i dobro musimy i winniśmy w tej chwili spełnić swój obowiązek.

Powodzenie pożyczki jest sprawą honoru wszystkich obywateli Państwa, jest sprawą prestiżu Rzeczypospolitej Polskiej.

KUPCY-ŻYDZI!

W tej doniosłej chwili nie może zabraknąć nikogo z nas. Nie wątpimy, że nikogo nie zabraknie.

Pamiętajmy, że przychodząc z pomocą Państwu, nie dajemy żadnej darowizny, lecz lokujemy część majątku w pełnowartościowym i dobrze oprocentowanym papierze państwowym.

Subskrybując Pożyczkę Narodową, budujemy podstawy potęgi mocarstwowej Polski, budujemy mocne fundamenty własnych gospodarstw z wiarą w lepszą przyszłość ekonomiczną, umacniamy ład i spokój społeczny w kraju.

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców utworzyło Komitet dla propagandy Pożyczki, który stale urzęduje w lokalu Stowarzyszenia przy ul. **Grodzkiej 43.**

KUPCY-ŻYDOWSCY!

Stańcie wszyscy do apelu jako subskrybenci i propagatorzy Pożyczki Narodowej!

PREZYDJUM I WYDZIAŁ KRAKOWSKIEGO STOWARZYSZENIA KUPCÓW.

* * *

Krakowskie Stowarzyszenie Kupców prowadzi nader ożywioną propagandę za subskrybowaniem Pożyczki Narodowej.

W związku z tem rozesłano między wszystkich swych członków odezwy i założyło biuro w lokalu swym przy ul. **Grodzkiej 43,** w którem wystawiać się będzie odnośne druki subskrypcyjne. Będzie to istotnem ułatwieniem dla subskrybentów, gdyż oszczędzi się im kilkugodzinnego wystawania w Banku i straty czasu. Odnośne formularze i uprawnienia otrzymało Stowarzyszenie z Domu Bankowego Holzera w Krakowie.

ZNACZNA SUBSKRYPCJA NA 6 % POŻYCZKĘ NARODOWĄ.

Dowiadujemy się, że w I-szym dniu subskrypcji 6 proc. Pożyczki Narodowej subskrybował Dom Bankowy A. Holzer w Krakowie kwotę zł. 100.000, zaś pracownicy tej instytucji kwotę zł. 24.000.

Przykład godny naśladowania.

Czy od nakazu zapłaty na nadzw. daninę majątkową nie przysługuje prawo odwołania?

Ustawa o nadzwyczajnej daninie majątkowej z dnia 24 marca 1933, nie ustaliła trybu postępowania, w sprawach dotyczących tego podatku.

W art. 8, ustawy postanowiono, że „terminy“ płatności nadzwyczajnej daniny majątkowej oraz przepisy, dotyczące obliczenia i poboru tej daniny, określa w drodze rozporządzeń Minster Skarbu“.

Na podstawie tego postanowienia wydane zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 13 lipca 1933, ogłoszone w Dzienniku Ustaw Nr. 53 pod poz. 402, a w § 5 tego rozporządzenia postanowiono, że **„od nakazów zapłaty na nadzwyczajną daninę majątkową nie przysługuje płatnikowi prawo odwołania się“.**

To postanowienie odbierające płatnikom prawo odwołania się nie jest legalne.

Art. 71 Konstytucji z roku 1921 postanawia, że „odwołanie się od orzeczeń organów zarówno rządowych jak i samorządowych dopuszczone będzie tylko **do jednej wyższej Instancji,** o ile **ustawy nie przewidują w tym względzie wyjątku“.**

Wynika z tego przepisu Konstytucji wyraźnie, że zasadniczo wprowadzona została we wszelkich sprawach administracyjnych, do których należą także sprawy skarbowe, **dwuinstancyjność,** a tylko w drodze **wyjątku** wprowadzić można **trójinstancyjność.** Brzmienie art. 71 Konstytucji **wyklucza zupełnie** dopuszczal-

ność wprowadzenia w drodze rozporządzenia **jednoinstancyjności**, jak to uczyniono we wspomnianym wyżej rozporządzeniu Ministra Skarbu.

Za powyższą interpretacją art. 71 Konstytucji, która zresztą nie może podlegać żadnej wątpliwości, przemawia także ustawa z 3. VIII. 1932 r. o Najwyższym Trybunale Administracyjnym, która w art. 1 ust. 2 stanowi, że N. T. A. rozpoznaje skargi na zarządzenia i orzeczenia wydane w **ostatniej** Instancji, a także przemawia zatem obowiązujące obecnie rozp. Prezyd. z 27 października 1932 o N. T. A., które w art. 3 postanawia, że N. T. A. rozpoznaje skargi na orzeczenia i zarządzenia ostateczne w toku postępowania administracyjnego.

Jeśli się zważy, że ustawy te rozprowadzają przepisy Konstytucji, a więc są niejako autentyczną interpretacją jej przepisów, to wynika z tego że postępowanie administracyjne i skarbowe **nie może kończyć się na jednej Instancji,** skoro każde orzeczenie, z wyjątkami przewidzianymi przez ustawę, może być zaskarżone z mocy przepisów Konstytucji do N. T. A. a do skargi takiej konieczne jest wydanie orzeczenia **ostatniej** instancji, a więc orzeczenia ostatecznego w toku postępowania administracyjnego. A tam gdzie niema II. Instancji, nie można mówić o toku postępowania, a jednak tego określenia używa ustawa.

Pozatem w samej ustawie o nadzwyczajnej daninie majątkowej a mianowicie w art. 6 **przewidziany jest** tok Instancji w sprawach tego podatku, jakkolwiek **bez bliższego określenia,** jaki to ma być tok.

Wobec powyższego przyjąć należy, że rozporządzenie z dnia 13 lipca 1933 **nie mogło prawnie i ważnie zamknąć płatnikom drogi odwołania** od nakazów płatniczych.

Rozporządzenie wykonawcze, zamykając drogę odwołania, wychodzi — zdaje się — z założenia, że do zagwarantowania należytego i zgodnego z ustawą wymiaru daniny majątkowej wystarcza **sprostowanie wymiaru** w razie zmian w wysokości podatku gruntowego, wysokości obrotu itp. orzeczonych w normalnym toku Instancji w myśl obowiązujących przepisów o państw. podatku gruntowym, państw. podatku przemysłowym itp.

Pomijając już względy zasadnicze, o których mowa była poprzednio, — a dla których odebranie drugiej Instancji jest niedopuszczalne, to zaznaczyć należy, że i to ostatnie stanowisko Min. Skarbu jest nieuzasadnione albowiem zachodzić może wypadek, że ktoś **zaczepia wogóle swój obowiązek podatkowy.**

Gdyby stanąć na stanowisku Min. Skarbu o niedopuszczalności odwołania, to w takim razie osobie, kwestjonującej obowiązek podatkowy, musielibyśmy przyznać prawo skargi do N. T. A. na doręczony jej nakaz płatniczy. Najwyższy Trybunał Administracyjny znalazłby się wówczas w sytuacji takiej, iż przedłożonoby mu do rozstrzygnięcia sprawę na podstawie skargi, w której strona dopiero w skardze podnosi zarzuty **natury faktycznej,** niewyjaśnione w toku dotychczasowego postępowania, ponieważ strona nie miała możności zarzutów takich ponosić.

Tego rodzaju skarga i tego rodzaju badanie zarzutów natury faktycznej, nie rozpatrywanych w toku Instancji, jest **sprzeczne** z ustawą o Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Wobec tego wszystkiego co powiedziano wyżej przyjąć należy, że postanowienie par. 5 Min. Skarbu z 13 lipca 1933, zamykające drogę odwołania jako sprzeczne z art. 71 Konstytucji **nie obowiązuje,** a płatnikom **przysługuje prawo** odwołania od nakazów płatniczych na nadzwyczajną daninę majątkową.

ADW. DR. ZYGMUNT WASSERBERG.

Z Plenarnego Posiedzenia Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.

Onegdajsze posiedzenie plenarne Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie zainaugurował **Prezes Tad. Eustein** przedłożeniem znanej rezolucji ,dotyczącej subskrypcji Pożyczki Narodowej. Rezolucję przyjęło plenarne zebranie wśród długotrwałych oklasków, poczem **Prezes Epstein zaapelował w gorących słowach do radców Izby, aby nietylko czynnym udziałem w subskrybcji poparli inicjatywę rządową, ale także propagandą w jak najszerszych sferach gospodarczych przyczynili się do jej powodzenia.**

Przechodząc do porządku dziennego przewodniczący wyraził żywe zadowolenie z przyjazdu do Krakowa honorowych konsulów polskich z zagranicy, zaznaczając z żalem, że tego rodzaju wycieczki zagraniczne do naszego miasta są niestety od pewnego czasu tak organizowane, że pobyt ich w Krakowie ogranicza się tylko do zwiedzania miasta i urządzania wycieczek w okolicę.

Następnie **wicedyr. Dr. Radzyński** udzielił odpowiedzi na interpelacje rr.: **Rąba i Pfeffera,** złożone na

poprzedniem posiedzeniu plenarnem. Odnośnie do interpelacji p. r. Rąba w sprawie sklepików szkolnych oraz handlu domokrążnego i ulicznego, wicedyr. Dr. Radzyński stwierdził, że **Izba krakowska poczyniła starania zarówno u władz administracyjnych, jak i szkolnych w kierunku przeciwdziałania niezdrowej konkurencji dla handlu, ponoszącego wszelkie ciężary podatkowe i socjalne.** Co do interpelacji p. r. Pfeffera w sprawach podatkowych, **Izba wdrożyła starania u władz skarbowych, aby słuszne dezyderaty sfer gospodarczych, wyrażone przez niego, zostały uwzględnione.**

W dalszym ciągu przemawiali pp. radcowie: **Jamontt, Pfeffer, Adelman, Dembitzer, Fic i Bortnik,** wskazując na szereg anomalij w komunikacji telefonicznej, pocztowej i kolejowej, w szczególności **na wysokie opłaty telefoniczne,** na brak dostatecznych połączeń telefonicznych Krakowa z ośrodkami turystycznemi, na niedostateczną ilość połączeń telefonicznych Zagłębia naftowego, krośnieńskiego z Krakowem itd. Podnoszono również, że **telefon w Krakowie źle funkcjonuje wskutek systemu telefonów.** Obszernie omawiano **późne doręczanie listów ekspresowych** i inne niedomagania poczty.

Prez. Epstein w dłuższem przemówieniu na tematy poruszone przez wspmnianych radców stwierdził, że Izba krakowska jest w stadjum przygotowywania gruntownych materjałów, dotyczących braków i potrzeb w dziedzinie komunikacyjnej okręgu Izby i zwrócił się z apelem do sfer przemysłowych, by swoje uwagi na temat usprawnień komunikacyjnych, koniecznych dla normalnego ruchu w przemyśle i handlu, przedłożyły w drodze pisemnej Izbie krakowskiej.

Wkońcu p. r. **Fromowicz** złożył podziękowanie Prezydjum Izby za zorganizowanie konferencji w sprawie importu kawy, przyczem zwrócił uwagę na rozwinięty **przemyt korzeni i owoców południowych do Polski.** W tej sprawie wpłynął do Izby krakowskiej memorjał kupców kolonjalnych. Prez. Epstein oświadczył, że **sprawa jest przedmiotem dochodzeń;** o ile wykażą one słuszność zarzutów, Izba zwróci się do odnośnych władz z prośbą o wydanie odpowiednich zarządzeń.

Podatek dochodowy

SPRZEDAŻ SOLI DROBNYM KUPCOM. — KATEGORJA ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO.

Sprzedaż soli drobnym gupcom przez zakład drobnej sprzedaży towarów kolonjalno-spożywczych nie zmienia tego przedsiębiorstwa w handel detaliczny, wymagający nabycia świadectwa przemysłowego II. kategorji.

Wyrok Izby Karnej (s. 1) SN z 3 kwietnia 1933 r. 1 K. 154/33.

ZMIANA CO DO OSOBY PRZEDSIĘBIORCY: OBOWIĄZEK ZAWIADOMIENIA WŁADZY SKARBOWEJ W RAZIE USTANIA DZIERŻAWY PRZEDSIĘBIORSTWA PRZEMYSŁOWEGO.

1. Dzierżawca przedsiębiorstwa przemysłowego jest co do praw i co do prowadzenia przemysłu uważany za samodzielnego przemysłowca.

2. W razie ustania dzierżawy przedsiębiorstwa przemysłowego i niezawiadomienia o zaszłej zmianie władzy skarbowej w ustawowym terminie miesięcznym, dawne świadectwo, opiewające na osobę byłego dzierżawcy, staje się nieważne.

Wyrok Izby II (s. 3) SN z 13 czerwca 1932 r. (I. 3 K. 223/32).

SPRZEDAŻ UBRAŃ LUDOWYCH I ROBOTNICZYCH. KATEGORJA ŚWIADECTWO PRZEMYSŁOWEGO.

Pogląd, jakoby przez „ubiory ludowe“ (część II A kategorja druga załącznik ado art. 23 ustawy o podatku przemysłowym) należało rozumieć jedynie ubiory „regjonalne“, noszone jeszcze w niektórych okolicach kraju, oraz, by wyrazy „używane do pracy codziennej“ odnosiły się tylko do ubrań robotniczych, nie znajduje oparcia w ustawie.

Wyrok Izby Karnej (s. 4) SN z 7 lutego 1933 r. II. 4 K. 1114/32.

PODATKI W NATURZE.

Ministerstwo skarbu rozesłało do wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (wydział skarbowy) i wszystkich kas urzędów skarbowych następującą instrukcję w sprawie przyjmowania świadczeń w naturze na spłatę niektórych zaległych podatków, oraz udziału w kontach robót meljoracyjnych: Na podstawie złożonego przez podatnika zaświadczenia i wypełnionego odpowiednio blankietu nadawczego kasa urzędu skarbowego zarachowuje sumę wartości świadczeń w naturze, podaną w zaświadczeniu na przychód, jako uiszczenie zaległości w państwowych podatkach — przeto bez dodatków komunalnych i jednocześnie tę samą sumę zapisuje na rozchód, jako wydatek budżetowy ministerstwa opieki społecznej na okres 1933/34.

Wpłaty wymienionego wyżej rodzaju uskutecznione na rzecz podatków dochodowego i gruntowego mają kasy urzędów skarbowych zapisywać do osobnych dzienników specjalnych, zatytułowanych „wpłaty świadczeniami w naturze“. W księdze sum komunalnych obroty te mają być zapisywane na osobnych kontach.

Ewentualne nadpłaty powstałe w podatkach zapła-

conych w naturze skutkiem późniejszego uwzględnienia odwołań lub z innych powodów nie mogą być w żadnym razie zwracane w gotowiźnie, lecz zarachowywane na poczet przyszłych podatków.

PRZECIW WADLIWEMU WYMIAROWI PODATKU DOCHODOWEGO.

Organizacje gospodarcze zwróciły uwagę na konieczność ścisłego przestrzegania przez urzędy skarbowe ustaw podatkowych. Idzie o nieuznawanie zeznań o dochodzie i wymierzanie podatku na podstawie norm średniej dochodowości, podwyższanie zeznanego dochodu i nieuznawanie prawidłowych ksiąg handlowych, ograniczenie potrąceń na amortyzację, wadliwe ustalenie dochodu z nieruchomości miejskich, wadliwe funkcjonowanie komisyj odwoławczych.

Stosownie do postanowień ustawy płatnicy z podlegającego opodatkowaniu dochodu potrącać mogą corocznie pewne sumy np. z powodu zużycia budynków, maszyn i inwentarza martwego. Niejednokrotnie jednak między płatnikami a urzędami skarbowemi powstają scysje, czy poszczególne narzędzia zaliczyć należy do kategoryj takich, których zużycie może być uwzględnione tylko w formie corocznych potrąceń amortyzacyjnych.

Organizacje gospodarcze występują w tej sprawie z memorjałem do ministerstwa.

JAKICH WYJAŚNIEŃ MOŻE PŁATNIK ODMÓWIĆ WŁADZOM SKARBOWYM.

Jak wiadomo, władze podatkowe celem należytego sprawdzenia obrotu mają prawo żądać od przedsiębiorstw (zgodnie z art. 75 ustawy o pod. przemysł.) przedłożenia danych dotyczących obrotu oraz ksiąg handlowych, o ile takie są prowadzone.

Prawo to przez władze skarbowe często bywa mylnie interpretowane, ze szkodą dla płatników podatku przemysłowego.

Sporne sprawy wyjaśnił obecnie Sąd Najwyższy (Wyrok S. N. 11. 2. 39—43) orzekając, że zgodnie z art .104 ustawy o podatku przemysłowym karze pieniężnej ulega się za nieudzielenie wyjaśnień, co do obrotu, stanowiącego przedmiot podatku, nie zaś wyjaśnień dotyczących szczegółów prowadzenia przedsiębiorstwa. Żądanie wykazania firm albo miejsc, gdzie przedsiębiorca nabywa towar dla handlu, kwoty, na jaką zakupił towar dla handlu w poszczególnych firmach, sposobu przetransportowania towaru itd., a przytem po ustaleniu już wysokości podatku — jest niewątpliwem przekroczeniem przez władze prawa podatkowego żądania wyjaśnień co do wykazanego w zeznaniu obrotu, a niewykonanie tego żądania nie stanowi bynajmniej tego przestępstwa z art. 104 ustawy.

Kronika.

Firmy reflektujące na objęcie zastępstwa pewnej firmy wiedeńskiej, produkującej skoncentrowany środek do rozpalania ognia zechcą złożyć szczegółowe pisemne oferty pod 14819/K do sekretarjatu K. Stow. Kupca, Grodzka 43.

Zaznacza się, że według informacji firmy wiedeńskiej — w rachubę wchodzą składy drogeryjne, perfumeryjne, handle towarów mieszanych i składy węgla.

PRZYWÓZ TOWARÓW REGLEMENTOWANYCH.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zawiadamia firmy interesowane, że podania o przywóz towarów reglementowanych z kontyngentów IV. kwartału 1933 r., oraz z kontyngentów „kryzysowych“ (dwumiesięcznych), przyjmować będzie w czasie do 2 października br.

KOMUNIKATY.

Związek zawdowy Agentów i Wojażerów R. P. Oddział w Krakowie, zawiadamia, że z dniem 1 bm. czynny jest z powrotem w swoim lokalu przy ul. św. Gertrudy 12 a.

LICYTACJA NA URZĘDZIE CELNYM W KRAKOWIE.

Dnia 9-go października 1933 r. o godz. 10 rano, odbędzie się w magazynach kolejowo-celnych na dworcu towarowym w Krakowie, przy ul. Kamiennej 12, publiczny przetarg przesyłek kolejowych i posztowych, jako to: tkanin, skór wierzchowych, wyprawionych, skór futrzanych surowych, obuwia, oleji smarowych, wazeliny, tłuszczów zwierzęcych, chemikalji, sadzy angielskiej, żelatyny, barwników, towarów kolonjalnych, esencyj owocowych, olejków pachnących, ziół leczniczych, wyrobów z drzewa, żelaza i innych metali, ze szkła, fajansu, papier szmirglowy i szmirgiel na płótnie, maszyny, aparaty, samochody, motocykle, kołowce i ich części, galanterja, odzież i w. in.

Nadto odbędzie się sprzedaż towarów skonfiskowanych, a to: wyrobów ze złota i srebra (pierścioki, obrączki ślubne, kolczyki, cygarniczki, spinki do krawatek, tace, broszki, nakrycia stołowe), dywany, tkaniny, koronki, towary kolonjalne, atramenty, tusze, gumy i t. p.

Po ukończeniu licytacji przy ul. Kamiennej odbędzie się w tym samym dniu w składach wolno-cłowych firmy Polski Lloyd w Krakowie przy ul. Zacisze 9, pu-

bliczny przetarg tkanin, tektury, papieru, wyrobów ze szkła, żelaza i innych metali, skórek pomarańczowych, odpadków starych opon samochodowych.

KONCESJONOWANA SPRZEDAŻ ALKOHOLU UTRZYMANA.

Dowiadujemy się ze sfer miarodajnych, że pogłoski o zamierzonem jakoby zniesieniu koncesyj na sprzedaż monopolowych wyrobów alkoholowych, nie odpowiadają prawdzie.

ZNIESIENIE STAWEK ULGOWYCH NA IMPORT ŚLEDZI DUŃSKICH.

Dotychczas Danja, na mocy traktatu handlowego z Polską, korzystała z poważnych stawek ulgowych przy imporcie śledzi islandzkich do Polski, w zamian za co przywoziła od nas większe ilości węgla i koni. Ponieważ ostatnio Danja zawarła umowę z Anglją, w której zobowiązała się do sprowadzania prawie wyłącznie węgla angielskiego, wskutek czego ustał niemal zupełnie nasz wywóz węgla do Danji, rząd polski zniósł stawki ulgowe przy przywozie śledzi islandzkich.

Zauważyć należy, że śledzie islandzkie, sprowadzane od niedawna do Polski ,były bardzo na naszym rynku rozpowszechnione.

WIERZYCIELE SKARBU PAŃSTWA MOGĄ OTRZYMAĆ SWE NALEŻNOŚCI W OBLIGACJACH POŻYCZKI NARODOWEJ.

Pan minister skarbu wydał zarządzenie, dotyczące sposobu regulowania należności skarbu państwa obligacjami 6-procentowej Pożyczki Narodowej. W myśl tego zarządzenia ogłoszonego w „Monitorze Polskim“ z dnia 20 września 1933 roku Nr. 216, wierzyciele skarbu państwa, pragnący otrzymać swe należności w obligacjach 6-procentowej Pożyczki Narodowej winni zgłosić się najpóźniej do dnia 4 października br. do właściwej władzy asygnującej II-ej względnie III-ej instancji o wydanie zaświadczeń, stwierdzających wysokość kwoty, jaka przypada do uregulowania przez skarb państwa.

Zaświadczenia takie winny być następnie składne w okresie od 28 września do 7 października br. przez zainteresowanych zamiast gotówki razem z deklaracjami subskrypcyjnemi odpowiednio wypełnionemi w kasach urzędów skarbowych.

Żadne inne placówki subskrypcyjne poza kasami skarbowemi zaświadczeń tych przyjmować nie będą.

Cena obligacyj w takich wypadkach obliczana będzie w wysokości zł. 91,80 za 100 zł. nominatu (wzgl. zł. 47,60 za obligację 50 złotową) ze względu na bonifikację, przewidzianą w §§ 5 i 6 rozporządzenia min. skarbu z dnia 7-go września 1933 roku (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz 507).

Ponieważ kasy skarbowe nie mają prawa wypłacać różnic w gotówce, zainteresowane osoby powinny żądać zaświadczeń, stwierdzających ich należności od skarbu państwa na sumy, pokrywające się z kwotami przypadającemi do zapłacenia za obligacje.

OBNIŻENIE CEN ŻELAZA DLA PRZEMYSŁU EKSPORTOWEGO.

Na podstawie porozumienia, zawartego między przemysłem hutniczym, żelaznym a przemysłem metalowym przetwórczym, huty dostarczać mają żelaza dla celów produkcji eksportwoej po cenach niższych od normalnych. Np. cena ustalona przez huty na żelazo formowe wynosić ma 235 zł. za tonę przy dostawach dla celów produkcji eksportowej przemysłu metalowego przetwórczego. Utworzenie specjalnej komisji, któraby czuwała nad stosunkami w tym zakresie, zostały zaniechane.

NADWYŻKĘ Z POŻYCZKI PRZYJMIE SKARB.

Jak słychać, rząd wystąpi z wnioskiem do p. Prezydenta o wydanie dekretu, upoważniającego przyjęcie przez skarb całej nadwyżki (ponad 120 miljonów) subskrybowanej sumy na Pożyczkę Narodową, rzecz prosta w postaci identycznych obligacyj.

Wynika to zresztą z odezwy do urzędników, w której p. premjer oświadcza, że fundusze z pożyczki, pozwolą nietylko pokryć niedobór budżetowy w najbliższych kilku miesiącach, ale ułatwią gospodarkę budżetową państwa przez czas dłuższy.

ŻYDZI! Pamiętajcie o braciach katowanych w piekle hitlerowskiem!

Komitet Żydowskich Organizacyj Gospodarczych.

Wykaz średniej dochodowości

uzgodniony przez Krakowską Izbę Skarbową i Izbę Przem.-Handlową. — Normy te winny być stosowane przez Komisje Szacunkowe przy wymiarze podatku dochodowego na rok 1933 (za rok gospodarczy 1932).

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa:	hurt	detal
	A		
	Przedsiębiorstwa handlu towarowego:		
1	Apteki	—	23
2	Apteczne składy	7	13
3	Mydlarnie	6	10
4	Specjalna sprzedaż art. chem.	6	12
5	„ „ mydła i świec	6	9
6	„ „ nafty, olejów	5	8
7	„ „ perfum i kosmet.	8	20
8	Składy opałowe	3	6
9	„ materjałów budowlanych	3	8
10	Sprzedaż wyrobów drzewnych	8	12
11	„ „ koszykarskich	8	12
12	Składy mebli luksusowych	—	18
12a	Składy mebli średniej jakości	—	12
13	„ „ pierwszej potrzeby	5	10
14	Składy futer	6	15
15	„ konfekcji futrzanej	6	15
16	„ skór surowych	3	6
16a	„ skór wyprawianych	3	6
17	„ cholewek	6	10
18	Sprzedaż obuwia wytwornego zagran.	6	10
18a	„ „ ludowego, robot.	4	7
19	Skład przyborów szewskich	7	10
20	„ wyrobów rymarskich	7	10
21	„ galanterji skórzanej	6	12
22	„ włosia i szczeciny	7	12
23	„ wyrobów z włosia i szczeciny	7	12
24	„ pierza i puchu	3	8
25	„ żelaza budowlanego	3	6
25a	„ „ innego	4	8
26	Sprzedaż galanterji żelaznej i wyr. em.	5	10
27	„ szkła budowlanego	3	8
28	„ wyrobów ze szkła, fajansu, porcelany i majoliki	6	11
29	„ maszyn i narzędzi rolniczych	5	10
30	„ instrumentów opt. i chirurg.	8	15
31	„ przyb. fotograficznych	9	16
32	„ przyb. elektrotechnicznych	6	12
33	„ broni	6	20
34	„ miar i wag	8	15
35	„ przyrządów technicznych	5	10
36	„ aut, motocykli, rowerów i części składowych tychże	—	10
37	„ powozów i wszelkiego rodzaju pojazdów	—	10
38	„ wyrobów gumowych chir.	5	10
39	„ manufaktury	4	8
40	„ gotowych ubrań lud.	5	10
41	„ konfekcji męskiej i damskiej	6	10
42	„ tiulu, koronek i haftów	8	15
43	„ przyborów krawieckich	5	10
44	„ czapek i kapeluszy męskich	5	10
45	„ kapeluszy damskich	8	15
46	Sklepy galanteryjne	5	10
47	Sprzedaż papieru i przyborów kanc.	5	10

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa:	hurt	detal
48	Sprzedaż tapet	6	12
49	Sklepy jubilerskie	8	15
50	„ zegarmistrzowskie	6	12
51	Sprzedaż starożytności	—	20
52	„ wyrobów powroź. i jutowych	5	10
53	„ instrumentów muzycznych	8	12
54	„ fortepianów i pianin	—	12
55	Sklepy spożywcze	3	6
56	„ kolonjalne	4	9
57	„ kolonjalno-gastronomiczne	5	10
58	„ kolonjaln. ze sprzed. wód. i win	5	10
59	Sprzedaż wódek i win	5	8
60	„ mięsa	3	6
61	„ wyrobów masarskich	8	15
62	„ ryb	6	10
63	„ warzywa	4	10
64	„ wody sod, bakalji, owoców.	6	10
65	„ jaj i nabiału	—	8
66	„ chleba	2	5
67	„ wszelkiego rodzaju pieczywa	4	8
68	„ wyrobów cukierniczych	7	12
69	„ zboża	1	4
70	„ mąki i kaszy	2	6
71	„ paszy	3	6
72	„ nasion	5	12
73	„ żywych kwiatów	10	20
74	Handel bydła rogatego	4	6
75	„ koni	6	10
76	„ drobiu	4	8
77	„ nierogacizny	4	8
78	„ śledzi	4	6
79	„ (skład piwa)	3	8
80	Księgarnie sortymentowe	—	6
80a	„ nakładowe	—	10
81	Antykwarnie	—	12
82	Handel starych rzeczy z tandety	—	12
83	Handel szmat	4	10
84	„ radjosprzętu	6	12
85	„ przyborów kościelnych	—	12
86	„ dewocjonalji	—	12
87	„ przyborów sportowych	—	12
88	„ dywanów krajowych	—	10
89	„ dywanów zagranicznych	—	15
90	„ kilimów	—	10
91	„ obrazów	—	15
92	„ ram do obrazów	—	10
	B.		
	Inne przedsiębiorstwa handlowe:		
1	Hotele		11
2	Pokokoje umeblowane a) w miastach		12
3	Pokoje umeblowane b) w in. miejsc.		10
4	Pensjonaty		12
5	Restauracje z wyszynkiem wódki		15
6	Restauracje bez wyszynku wódek		12
6a	Wyszynki bez restauracji		15

L. p.	Rodzaj przedsiębiorstwa:	hurt	detal	L. p.	Rodzaj przedsjębiorstwa	hurt	detal
7	Jadłodajnie		10	14	Biuro próśb		70
8	Cukiernie		15	15	Biuro ogłoszeń		30
9	Kawiarnie		12	16	Biuro pośrednictwa pracy		50
9a	Mleczarnie i herbaciarnie		8	17	Domy i kantory agenturowo-komisowe		45
9b	Kluby brydżowe i towarzyskie		20	18	„ i kantory ekspedycyjno-przewoz.		20
10	Łaźnie i wanny		20	19	Komunikacje samochodowe		10
11	Bilardy		40	20	Prywatne zakłady naukowe		20
12	Teatry świetlne		15	21	Wypożyczalnie książek		10
13	Zakłady pogrzebowe		25	22	Wyłączna sprzedaż losów		20

Nowa ordynacja podatkowa

W Min. Skarbu na ukończeniu są prace, mające na celu przygotowanie **projektu nowej ordynacji podatkowej.** Nowa ordynacja stworzy jednolite przepisy dotyczące wymiaru poboru, odwołań itd. w zakresie wszystkich podatków państwowych. Dotychczas każda z poszczególnych ustaw dotyczących tego czy innego podatku określała sposoby wymiaru i poboru danego podatku. Wprowadzenie nowej ordynacji podatkowej **stwrzy zatem jednolitą procedurę podatkową dla wszystkich podatków.** Jak słychać, przepisy nowej ordynacji podatkowej posiadają naogół w obecnym projekcie charakter dość rygorystyczny. Przedewszystkiem zaś, — według projektu, — nowa ordynacja podatkowa **dawać będzie pierwszeństwo przy odwołaniach, jedynie tym przedsiębiorstwom, które prowadzą księgi handlowe. Dla nieprowadzących ksiąg handlowych sprawa odwołania i obrona przed nadmiernym wymiarem podatku będzie bardzo utrudniona.** Ostatecznego uzgodnienia projektu nowej ordynacji podatkowej należy się spodziewać już w dniach najbliższych. Przypuszczać należy, iż zainteresowanym organizacjom gospodarczym będzie dana możność zaopinjowania tego projektu.

USTAWA O ZAPOBIEGANIU UPADŁOŚCI — W DRODZE DEKRETU.

W ministerstwie sprawiedliwości dobiegają końca prace nad projektem ustawy o zapobieganiu upadłości. Ustawa ta wprowadzi na miejsce istniejących obecnie różnych przepisów byłych państw zaborczych — **przepisy jednolite dla całego państwa. Ustawa będzie w zasadzie zbliżoną do przepisów ustawy austrjackiej na terenie b. zaboru austrjackiego.**

Jak słychać — istnieje zamiar zgłoszenia tej ustawy przez ministerstwo sprawiedliwości do Prezydjum Rady Ministrów z wnioskiem o ogłoszenie jej **w drodze dekretu p. Prezydenta Rzplitej.**

UCHYLANIE ORZECZEŃ KARNO-SKARBOWYCH.

Ministerstwo Skarbu ogłosiło w Dzienniku Urzędowym okólnik do wszystkich prezesów izb skarbowych w sprawie uchylania przez izby skarbowe orzeczeń karnych z art. 98 ustawy o podatku przemysłowym. Upoważnia się izby skarbowe do uchylenia takich orzeczeń, wydanych przez naczelników urzędów skarbowych w tych wypadkach, gdy płatnik zgłosił żądanie rozpatrzenia sprawy przez sąd, a postępowanie karne jest wadliwe.

W związku z powyższem urzędy skarbowe mają akta karne natychmiast przesyłać do sądów okręgowych za pośrednictwem izby skarbowej, która akta te zbada dokładnie i w wypadku stwierdzenia wadliwości postępowania, uchyli odnośne orzeczenie.

SĄDY UBEZPIECZENIOWE.

Ministerstwo Opieki Społecznej w wykonaniu ustawy scaleniowej powołać ma do życia specjalne sądy ubezpieczeniowe. Sądy te rozstrzygać mają **spory pomiędzy pracodawcami i ubezpieczonymi a nowemi instytucjami ubezpieczeniowemi na tle wysokości świadczeń, przyznanych zaopatrzeń i rent** itd. Do sądów tych należeć będą również wykroczenia przeciwko ustawie o ubezpieczeniach społecznych.

Wydawca Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter.
Redaktor odpow. Samuel Kurzman. Drukarnia Józefa Fischera, Kraków, Grodzka 62. Telefon 104-12